

proto Jaromír N. oprávněn, aby si jako státní zaměstnanec, jenž obývá byt v domě Ludmily B., stěžoval proti opatření správního úřadu, kterýmž byt tento zajištěn byl pro Jaroslava M.

Župnímu úřadu jako odvolací stolici náleželo, aby z moci úřední přihlížel k nedostatku legitimace Jaromíra N. k podání odvolání a nebyl tento úřad povolán, aby meritorně rozhodoval ve věci samé k odvolání podanému osobou k němu nelegitimovanou.

Zrušil-li župní úřad opatření první stolice, jímž byt Jaromíra N. zajištěn byl pro Jaroslava M., a rozhodl-li ve věci sám, vycházel z nesprávného hlediska, že prvnějšímu přísluší právo odvolací proti opatření, kterýmž se zajišťuje jeho byt pro jiného státního zaměstnance; jest proto nař. rozhodnutí nezákonné i zmatečné, ježto bylo vydáno úřadem k rozhodování ve věci nepříslušným a bylo je zrušiti z toho důvodu, pročež nemohl nss přezkoumati nař. rozhodnutí po stránce věcné.

Č. 3157.

Nemocenské pojištění. — Státní zaměstnanci:
* **Volontéři u soudů dle výn. min. spravedl. z 22. srpna 1904 č. 17.616 a kancelářští praktikanti ve smyslu § 25 nař. min. sprav. z 18. července 1897 č. 170 ř. z. nepodléhají pojistné povinnosti dle zák. o nemoc. pojištění z r. 1919.**

(Nález ze dne 23. ledna 1924 č. 913).

V ě c: Moravsko-slezská finanční prokuratura v Brně (vl. rada Dr. Jos. Voslař) proti ministerstvu sociální péče (min. taj. Dr. Jindř. Tučný — za zúčastněnou stranu adv. Dr. Jar. Košek z Prahy) o nemocenské pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím vyslovilo min. soc. péče v pořadí instancí, že praktikant Leo G. a volentéři František M., Matěj A. a Bohumír M., zaměstnaní u okr. soudu v T., podléhají nemocenskému pojištění ode dne, kdy do služeb okr. soudu vstoupili, a že jest soud ten povinen okr. nemocenské pokladně v Třebíči ušlé příspěvky zaplatiti. Rozhodnutí jest odůvodněno tím, že volentéři podléhají nemocenské pojistné povinnosti již podle § 1 zák. z 30. března 1888 č. 33 ř. z. a ohledně jejich pojistné povinnosti nedošlo k žádné změně ani dle zákona z 15. května 1919 č. 268 Sb.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané moravsko-slezskou finanční prokuraturou v Brně, uvážil nss toto:

§ 1 zák. o nemoc. pojištění z 15. května 1919 č. 268 Sb., jenž stanoví všeobecné zásady o pojistné povinnosti, váže povinnost tuto na předpoklad, že osoby, o něž jde, vykonávají práce a služby na základě poměru pracovního neb učnovského. Zásada tato platí — jak vysvítá z ustanovení § 3 — i pro posuzování pojistné povinnosti státu a dalších tam uvedených veřejných korporací, neboť podle tohoto ustanovení nevztahuje se na ně pojistná povinnost podle § 1 jen pokud mají v případě onemocnění proti svému zaměstnavateli nárok na služné aspoň po dobu 1 roku.

Zástupce žal. úřadu při veř. ústním líčení správně vytknul, že pracovním a služebním poměrem rozuměti jest poměr mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, podle něhož tento projevuje ochotu vykonávat určité práce a služby, a zaměstnavatel přijímá projevenou pohotovost na vědomí a disponuje s ní. Jde tu tedy o souhlasný projev vůle obou stran, což neznamena nic jiného, nežli uzavření smlouvy mezi oběma stranami buďto výslovně anebo konkludentním jednáním.

S tohoto hlediska není však pracovní čili služební poměr všeobecně nic jiného, nežli poměr, jenž založen jest na služební smlouvě po rozumu § 1151 o. z. o., podle něhož vzniká služební smlouva, zaváže-li se někdo konati jinému po nějakou dobu služby. Jest pak podstatnou značkou služební smlouvy a služebního poměru, že na vykonávání služeb přísluší zaměstnavateli nárok.

Tohoto předpokladu však u volentérů a kancelářských praktikantů zaměstnaných u soudu není. Neboť osoby, jejichž pojistnou povinnost vyslovilo nař. rozhodnutí, nejsou ve státní službě, nejsou ve služebním poměru k státu.

Neboť dle předpisů upravujících poměr těchto kategorií, totiž podle výn. min. sprav. z 22. srpna 1904 č. 17.616, obsahujícího předpisy o volentérech a podle nař. téhož min. z 18. července 1897 č. 170 ř. z. (§ 25) o úpravě poměru kancelářských praktikantů, jak volentéři tak i kancelářští praktikanti připouštějí se toliko k praxi, státu však z připuštění jich nevzniká nárok na to, aby mu skutečně konali službu. Účelem jejich zaměstnání není konání služeb státu, nýbrž vlastní průprava a výcvik, k čemuž jim stát pouze poskytuje příležitost, aby získali vědomostí a praxe pro další životní povolání, ať v soukromé ať v státní službě. Schází tudíž dle názoru nss-u podstatný předpoklad smlouvy služební a služebního poměru k státu, t. j. povinnost konati služby státu a nárok státu na ně. Nekonají-li však osoby, o něž jde, práce na základě poměru pracovního nebo služebního, pak schází i podmínka pojistné povinnosti po rozumu § 1 nem. zák., jenž předpokládá konání prací a služeb na základě poměru pracovního nebo služebního.

Ježto výrok žal. úřadu, že zmínění volentéři a kancelářští praktikanti podléhají nemocenské pojistné povinnosti, jest v rozporu se zákonem, bylo nař. rozhodnutí dle § 7 zák. o ss zrušiti jako nezákonné.

Č. 3158.

Vojenské věci: Neaktivní důstojník nestává se vojenským gážístou z povolání již tím, že mu byla svěřena jistá funkce u ministerstva národní obrany.

(Nález ze dne 23. ledna 1924 č. 964).

Věc: Eugen L. ve V. proti ministerstvu národní obrany (min. konc. Dr. Jos. Kocman) o propočítání válečné služby a uznání služby jako důstojníka z povolání.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: St-1, pensionovaný zemský úředník, domáhal se žádostí ze 7. června 1922, podanou u žal. úřadu dodatečného propočítání vá-